

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 214. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Csütörtök, 1928 szeptember hó 20

Nem magunkért,

akik tisztában vagyunk önmagunkkal, célunkkal és kötelességünkkel, hanem egy tisztultabb erkölcsi fellegőért, s a magyarság valódi, semmi másnak alá nem rendelhető érdekéért, szóvá kell tennünk a nagykarolyi római katolikus nagygyűlés irodalmi szakosztályának egy különleges határozatát. Ez a határozat megvonni kívánja a támogatást minden olyan sajtóorganumtól, amely vezetőinket kritikában, (szerinte támadásban) részesíti. Ismételjük, nem magunkért, akik felelősséggel elsősorban a saját lelkiismeretünknek és az általunk önzetlenül szolgáló magyar közérdeknek tartozunk, hanem egy mélyebb, és az örök etikai igazság védelmében, ezt a határozatot is kénytelenek vagyunk kritikában (a szellemi szülők szerint bizonyára támadásban) részesíteni. Nem tartjuk ugyanis sem a bírálót, sem a sajtó szabadságával összeegyeztethetőnek, ha bármely, egyébként tiszteletreméltó testület vagy szervezet bírói hatalmat gyakorol, anélkül, hogy erre a legparányibb hivatottsága vagy illetékessége volna. Milyen jut egy irodalmi szakosztály ahhoz a joghoz, hogy egy magában is meddő és tartalmatlan határozat iniciálásával a sajtó szerepét, irányát, karakterét, kötelességét megszabni, s főképp korlátok közé szorítani akarja? Milyen veszi magának azt a bátorságot, hogy egyoldalú és elfogult mentalitásból a köz szempontjait egyesek érdekében, akik történetesen közel állnak hozzá, minden lelkiifurdalás nélkül feláldozza? A politikus első kötelessége, mondja gróf Apponyi Albert, a nagy államférfi és a nagy katolikus, hogy elfogulatlanságát és megközelíthetetlenességét illetőleg kiállja a kritikát. Vajon hát a kritikát jogosulatlanul és bántónak és megtorlandónak hirdető szakosztály e határozatával nem annak a politikusnak a szellemi és erkölcsi súlyát és színvonalát szállítja-e le, akit „a támadások” ellen megvédeni és megbeszélni akar? Nem azt mondja-e ki a védelmével és a támadásával, hogy az illető politikus, akinek Apponyi, tehát a legnemesebb és legtárgyilagosabb felfogás szerint, első kötelessége, hogy kiállja a kritikát, nem mer szembenézni az igazsággal? Sőt mi tovább megyünk és azt mondjuk, jaj annak a politikusnak, s jaj azoknak a nagy érdekeknek és értékeknek, amelyeket a közbizalom és közbecsülés rábizott, ha nem volna képes a saját etikai és szellemi előkelőségével kiparizolni és elviselni a legerősebb kritikát is és kénytelen volna egy hozzá közel álló hatalmas erkölcsi organizmus irodalmi szakosztályához menekülni védelemért s flastromért. Nem, annál sokkal többre is taksáljuk ama közéleti férfiú egyéniségét és működését, semhogy ne tartanánk rá nézve is megalázónak és megbénítónak, hogy — bizonyára akaratán és tudtán kívül — ilyen mondvasínált bizalmi szavazattal buzdítják a további munkára. Mi lelkiismeretünkkel és a romániai magyarság elsőrangú érdekeivel számolva, leszámoltunk egyúttal a bálványimádás és bálványicsinálás minden formájával és fórumával is. Nincsenek nagyságok, akik valamely alkalmi és történetes kapcsolatok révén azok, hanem vannak férfiak, akik abban a mértékben nagyok vagy kicsinyek, ahogy a közért jól vagy rosszul, erkölcsi áthatottsággal vagy üzleti számítással, divinatorikus hivatásérzettel vagy jórészt hívságos érvényesülési törekvéssel dolgoznak. Nem lehet egy nép, egy nemzet sorsát, mondja Wilson,

egy ember egészségétől függővé tenni, azért nem emberek, hanem elvek és eszmék után kell igazodni. Ne legyetek bálványimádók!

Nem, nem akarunk és nem fogunk azok lenni s nem akarjuk, s nem is engedjük, hogy mások azok legyenek. S mikor a Brassói Lapok legfőbb törekvése, hogy magát minden irányban, minden érdektől teljesen függetlenné tegye csak azért, hogy az egyetlen érdeket, a magyar közérdeket a legjobban szolgál-

hassa, az irodalmi szakosztály határozata hatástalanul pukkan el mellettünk. Tovább is utunk igazságát s az igazság útját követjük, készen minden igaz tehetség, férfias munka, magyar hitvallás és emberi megnyilatkozás támogatására. S a küzdő öntudatával és örömeivel állapítjuk meg, hogy e zászló nyomán mögöttünk a hívek százezerei sorakoznak. Még azok is, akiket az irodalmi szakosztály jóhiszemű, de avatatlan határozatával el akar távolítani a táborunkból.

Halász Gyula.

Románia is, Magyarország is felszólítást kaptak az optánsügy békés elintézésére

Cantacuzino hercegnő: Magyarországgal engedelkenynek kell lennünk!

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Curentul állítólag teljesen megbízható forrásból közli a következőket:

„Illetékes helyen” úgy a román, mint a magyar delegátusokat felszólították arra, hogy az optánsproblémát a két állam barátságos megegyezés útján intézze el. A Népszövetség abban a reményben, hogy a közvetlen megbeszélések hamarosan megindulnak, a végleges döntést a decemberi ülészkra halasztja.

A Curentulnak ezt az értesülését, mely, ha valóban igaz, az optánsügyet ismét új vágyára tereli, természetesen a legnagyobb fenntartással közöljük. Egyébként ma a többi román lapok is bőven foglalkoznak a problémával s legnagyobb részben támadják a kormányt. A Lupta genfi munkatársa, Emil Fagure arról értesül, hogy

Magyarország az általa fizetendő hadikárpótlások teljesítésére értékpapír kölcsönt kap s az optánsok igényeit ezzel fedezik majd.

A Népszövetség szerinte már holnap, 19-én dönteni fog. Valószínű, hogy ez az értesülés is csak kombináció.

Ma a Genfben tartózkodó Cantacuzino hercegnő is nyilatkozik az optánskérdésről.

A hercegnő kijelenti, hogy Romániának van igaza, de azért a kormánynak Magyarországgal szemben a legkoncepciósbab magatartást kell tanúsítania.

Ez a nyilatkozat igen jellemző: román körökben általában mérsékelt hangokat pengenek s mindenütt hangsúlyozzák, az engedelkenység szükségességét.

Horvát ultimátum Szerbiának, szerb hadüzenet a horvátoknak

Belgrád pénzügyi bojkottal fenyegeti Zágrábot — A művelt Nyugat és a barbár Kelet között folyik a harc, — mondotta a horvát koalíció elnöke

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A jugoszláv parlament hivatalos nyilatkozatot tett közzé, amely szerint, ha a horvát paraszt-demokrata koalíció valóban kimondja a bojkottot a kormány ellen, úgy a kormány pénzügyi bojkott alá helyezi a horvát területeket.

A kormány nyilatkozata óriási feltűnést keltett nemcsak Jugoszláviában, hanem az európai politikában is. Az angol sajtó szerint Jugoszláviában olyan esemény készül, amely váratlanul áll a világtörténelemben. A horvát és a szerb területek már olyan eszközökkel harcolnak egymással, mintha egymástól teljesen független, sőt egymással szemben álló országok lennének. A helyzet ma már ez:

a horvátok ultimátumot küldtek Szerbiának és a szerb kormány megígente a hadat a horvátoknak.

Horvátországban a kormány hivatalos nyilatkozata óriási izgalmakat okozott. Macsek, a koalíció elnöke, nyomban nyilatkozott. A nyilatkozat bátorítása a horvátoknak s egyben a legélesebb állásfoglalás a kormány ellen.

— A horvátok társadalmi bojkottja a szerbek ellen már elkerülhetetlenül szükséges, — mondotta Macsek. — Ha a szerbek finánciális bojkottal felbúlnak erre, ez már nem jelent külön veszedelmet a horvátokra, mert csak

azt fogják tenni ezután nyíltan, amit eddig burkoltan tettek. Ők veszíthetnek csak és erősen meg is járhatják, mert Belgrád mindig többet kapott a horvátoktól, mint amennyit ő adott. Hangsúlyozom, hogy a Dráva és Drina már nemcsak nemzeteket, hanem egész világokat választ el egymástól. A harc a horvátság és a szerbek között annyi, mintha a művelt Nyugat harcolna a barbár Kelettel.

Cushendun lesz az új angol külügyminiszter

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol politikai pártok véleménye szerint az újjáalakítandó Baldwin-kormány külügyminisztere Cushendun lesz. Chamberlain állítólag a kabineti lordelnökséget veszi át, de azt is rebesgetik, hogy átmege a lordok házába.

A második locarnói konferencia

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A jövő tavasszal, hir szerint, második locarnói konferencia lesz, amely márciusban, vagy áprilisban ül össze. Addig azonban Németországnak konkrét javaslatokat kell tennie a Rajnaügyben. Ez a megállapodás befejezné a három évvel ezelőtt kötött locarnói egyezményt.

A nyomtatott írás és az ember

A nyomtatott betű misztikus, csaknem szentségszerű hatalmára feltalálása óta féltékenykednek és fognak ezután is féltékenykedni azok, akik nem élhetnek vele. Ez érthető, hiszen a hatalomnak az a sorsa, hogy irigyeljük. Különös és csodálatos ezzel szemben az, hogy maguk a nyomtatott betűk mágikus tekintélyének hasznélvezői között is akad, aki sokkalja ezt a hatalmat.

Aldous Huxley, a kitünő angol író, akit mífelénk még alig ismer valaki, akit azonban hazájában másodikként Galsworthy gyanánt becsülnék, rendkívül eredeti felfogású cikket írt a „Vanity Fair“ augusztusi számába arról a megszolgáltalan előnyről, amelyet az író a közélet többi szereplőivel szemben a nyomtatott betűnek kijáró nagy tisztelet révén élvez.

A nyomtatott betű lehetővé teszi az író számára, hogy személyes érintkezés nélkül beszéljen azokhoz, akikhez mondanivalója van, s hogy a tülekedésbe való személyes belevegyülés nélkül gyakoroljon sokszor óriási és korszakalkotó befolyást a világ ügyeinek alakulására.

A remete Jean-Jacques Rousseau majdnem olyan mélyen nyomta rá egyéniségének bélyegét Európára, mint a hadverő Napoleon, a modern világra pedig sötét és gigantikusnak fekszik rá a hozontos fejű, könyvtár-buvar tudós, Marx Károlynak árnyéka. S amíg a cselekvés embere, az, aki kénytelen személyes érintkezésbe lépni embertársaival, ki van téve a kinevetés veszélyének, ha nevéseges, vagy annak, hogy leütik, ha támad, avagy végül annak, hogy egyszerűen füttyölnek rá, ha személye nem tiszteletre méltó, — az írók nem fenyegetik ilyen kellemetlenségek. Békésen, biztosítottan és visszavonultan élhet a nyomtatott írás benyomástkeltő homlokzata mögött.

— Az emberiség zöme jóhiszemű és bizakvó s vakon engedelmeskedik a nyomtatott szó hüvös sugalmazásának. De ha találkoznék az íróval és ez szájbeli szóval igyekeznek rátukmálni nézeteit, ösztönösen tiltakoznák ez ellen.

— Az író kihasználja az olvasónak a nyomtatott szó iránti tiszteletét. Fizikai személye és egyénisége helyett egy varázsos és pontifexi tógába öltöztetett, méltóságos papírdarabot tol a világ szeméi elé. Részben jó, részben rossz. Jó annyiban, amennyiben lehetővé teszi az olvasónak, hogy minden személyi vonatkozástól mentesen csupán az író eszméivel találkozzék. Rossz azonban abból a szempontból, hogy mentesíti az írókat a legelemibb felelősségtől s megengedi neki, hogy egyéni szeszélyeit és előítéleteit általános érvényűeknek állítsa be; ezeket ugyanis az olvasó csak a nyomtatás szuggesztív erejénél fogva fogadja el, személyes kontaktus esetén viszont minden további nélkül visszautasítaná.

— Gyakran szórakozom azzal, hogy komoly könyvek, vagy nagyképu és látszólag mindentudó cikkek olvasása közben magam elé idézem írójuktól s igyekszem kihámozni indító okait. A nyomtatott betűk benyomástkeltő és félelmetes sorai között látom a kis írókat, amint nekigörnyedve körmöl, körmöl, vagy kopog az írógépen. Szavai olyanok, mint a Sinai hegyi kinyilatkoztatások, monumentálisan elvontak, személytelenek, tekintélyesek. A kis embernek azonban felesége van és emészt, ambíciói vannak és élet-története, szűkösen ereszt a kasszája, irigykedik egyesekre és jó viszonyban van másokkal.

— Vagy vegyük egy elsőrangú ujság ünnepélyes vezércikkét. Mennyire fölötté áll minden személyi érdeknek és kicsinyes fufangnak! „A választópolgárok nagy tömege — írja — egyre növekvő riadalommal figyeli a kormány új politikáját francia szövetségeseinkkel szemben.“ Az ember nem is gyanítja, hogy a lap tulajdonosának széleskörű pénzügyi érdekeltségei vannak Franciaországban, hogy a kormány új politikája csökkenti ezek értékét s hogy a lapnak ennél fogva mindenáron támogatnia kell az „entente cordiale“-t.

S most egy igen érdekes és szellemes ötlettel áll elő a gunyolódó Huxley.

— Ha diktátora lennék hazámnak, — mondja — rendeletet adnék ki, amellyel előírnám, hogy minden ujság kimerítő és hű életrajzot közöljön összes kiadóról, szerkesztőről és munkatársairól, kimutatva anyagi helyzetüket, megnevezve barátaikat és kifejtve minden irányú nézeteiket. Követelném, hogy minden cikk legyen aláírva és legyen ellátva szerzője fényképével. Elrendelném, hogy naponta közlésre kerüljön minden pletyka a lap tulajdonosainak és szerkesztőinek magánéletéről. Ilyen módon az olvasók elvesztenék babonás tiszteletüket csupán a nyomtatott betű iránt, megtanulnák látni a nyomtatott szó mögött az embert s ezáltal összehasonlíthatatlanul helyesebben becsülnék fel az írás igazi értékét, mint manapság.

Kriszán Sándor

Adesgo

45 és 48 védjegyű

a legjobb és a legtartósabban mosható

Tisztaselyem harisnya

A felvidéki magyarság súlyos vádakat emelt Csehszlovákia ellen a Népszövetség előtt

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A felvidéki magyar kisebbség nevében Ölvédy László levelet intézett a népszövetségi közgyűlés elnökéhez, Zahlehez, s ebben az alábbiakra hívja fel a figyelmet:

A nép önrendelkezési jogának súlyos megsértése volt, hogy a felvidéki magyarságot akarata ellenére odacsatolták Csehszlovákiához. A saint-germaini kisebbségi szerződés rendelkezései Csehországban holtbetű.

A kormány politikájának egyetlen célja az elnemzetlenítés és az asszimiláció

amit az iskolapolitika, a földreform, a kolo-

nizálás, a közigazgatási reform stb. szolgál. A műemlékeket lerombolták, a nemzeti érzést sértegetik, a magyar lapokat zaklatják, elkobozzák.

Napirenden vannak a politikai bebörtönzések és házkutatások.

A rutén autonómiát nem adták meg, s ezzel flagránisan megsértették a saint-germaini szerződést. Mindezeket megállapítva kijelentik, hogy

a felvidéki magyarság nincs megelégedve a sorsával

s hangoztatják, hogy nincs és nem is lesz béke az igazság érvényesülése nélkül.

Látogatás az ellenzéki pártsklubokban

Averescuék bizakodnak, a nemzeti-parasztpártban megvilágítják a helyzetet, Jorga takarítónője nem nyilatkozott

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A liberálisok hivatalos lapja nem sok példányban fogy Bukarestben, de a lap mai számát valóságos elkapkodták. Mindenki azt várta, hogy a liberális lap meg fogja erősíteni azt a napok óta szállongó hirt, mely a kormány közeli lemondásáról számol be. Azonban a Viitorul cáfol. Szó sincs lemondásról, sőt ellenkezőleg, a kölcsön rövidesen végleg aláírásra kerül és a három ellenzéki párt olyan örökségről álmodozik, mely még nagyon messze van...

Az Averescu-pártban.

Ezeket írja a Viitorul, de a cikk írója bizonyos bágyadsággal erősíteti, hogy a kormány helyzete még mindig szilárd, szinte érezni lehet, hogy még maga a megrendelt cikk szerzője sincs meggyőződve arról, amit ír. Ma végigjártuk a pártsklubokat, hogy beszámolhassunk az ott uralkodó hangulatról. Az összes ellenzéki lapok számolnak azzal az eshetőséggel, hogy Averescu-kormány következék és így először a Calea Victoriein lévő, a Rigler kávéház feletti Averescu-klub helyiségebe kopogtatunk be. A helyiségben, ahol még hetekkel ezelőtt lámpával sem lehetett volna egy klubtagot találni, ma már nagy élénkséggel uralkodott. A peccenyészagra eljöttek mindazok, akik valaha ünnepelték az őz generálist és akik a hirtelen bukás után, mint a kámfor, eltüntek. Holnapra várják Goga érkezését és ugyancsak a napokban érkezik meg maga a tábornok is.

A klub titkára, aki idáig mindig nagyon ráncolt homlakkal sétált a Calea Victoriein, ma derült mosollyal mondta:

— Csak önöknek ujság az, hogy mi következünk... mi már négy héttel ezelőtt biztosak voltunk ebben.

A nemzeti parasztpártban.

Egy ismert erdélyi politikus mondta nekünk az alábbiakat, mely pontos tükröképe a fekvart belpolitikai életnek:

— Nagyon rossz hírekkel jött vissza Bra-

tianu Vintila külföldről és e rossz híreket meg csak betetőzte az a ma érkezett távirat, mely a nagy kölcsön teljes meghiusulásáról számol be. Bratianu ma már tisztában van azzal, hogy a kölcsön nem realizálható és még egyszer és utójjára megkísérli, hogy mit lehet a külföldön elérni. Még egyszer kiküldi a megbízottait Párisba és Berlinbe... De az eredmény ma már előre látható. És ha ezek a megbízottak is üres kezekkel térnek vissza, akkor következik Bratianu Vintila bosszúja a francia tőkével szemben.

— Megfigyelték önök azt, hogy Bratianu milyen hódolattal beszélt Mussoliniról és mennyire istenítette a fasizmust, mely nagygyá tette Olaszországot. Nos, Bratianu a következő hosszút eszelte ki: Lemond és átadja a helyét Averescu generálisnak, akinek elsőrangú összeköttetései vannak az olaszokkal, és a generális az olasz tőke segítségével megoldja a kölcsön problémát...

— Amikor az angol-francia tőkésnek nem akartak előleget adni, akkor az olaszok azonnal előteremtették a tizenkét millió dolláros rövid kölcsönt. Vintila szívesen elfogadta ezt a pénzt, mert azt hitte, hogy ez elég figyelemztetés lesz a francia-angol tőkésnek. Nos és ha most sem hallgatnak e legutolsó figyelmeztetésre ezek az urak, akkor Bratianu végleg összeházasodik az olaszokkal...

— És önök? — kérdeztük.

A nemzeti parasztpárti politikus nevetett. — Mi örülnénk ennek a helyzetnek, örülnénk, ha Bratianu ilyen ügyetlen sakkhuzást tenne. Hiszen Bratianuéktól sokkal nehezebb elvenni a hatalmat, mint Averescutól, vagy Jorgától, vagy mindakettőtől...

A Jorga-pártban...

A Jorga pártban is érdeklődni akartunk. De egy takarítónő fogadott bennünket, aki kijelentette, hogy a professzor ur ma nagyon el van foglalva és nem jön be a klubba.

— És a többi urak? — kérdeztük.

— A profeszor ur néha szokott magával hozni egy-két barátját, de ezek az urak is valószínűleg el vannak foglalva...

Már csak egy jelöltje van a szatmári püspökségnek

Egy érdekes kinevezés jelentősége és megválasztása

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Boromissza püspök halála óta állandóan foglalkoztatja az érdekelt egyházi köröket, hogy a Vatikán milyen módon fogja megoldani a szatmári püspöki szék betöltését. Már megirtuk azt, hogy a szatmári püspöki szék betöltésének kérdése szoros összefüggésben van a konkordátum ratifikálásával és az új püspök kinevezése mindaddig nem történhetik meg, míg a konkordátum ratifikálása sorra nem kerül.

Bukaresti tudósítónk illetékes egyházi körökből szerezte alábbi érdekes információit:

— Az elmúlt napokban történt egy lépés a Vatikán részéről, mely igen nagy jelentőségű a szatmári püspöki szék betöltésének kérdésében. Az is igaz, hogy e nagy jelentőségű lépés értelmét csak kevesen értették meg. Az utóbbi napokban — egészen váratlanul — Pop Josif szentjobbi apátot nagyváradi kanonokká nevezték ki. A szimpatikus szentjobbi apát bizonyára vegyes örömmel fogadta ezt a magas kitüntetést, hiszen ez azt jelenti, hogy most már véglegesen lemondhat arról, hogy a konkordátum ratifikálása után szatmári püspökké lehessen.

Égészen valószínűtlen ugyanis az, hogy Róma kétszer egymásután hasonló magas kitüntetésben részesítsen egy főpapot. A szentjobbi apát kanonokká való kinevezése tehát egyben azt is jelenti, hogy most már csak egyetlen komoly jelöltje van a szatmári püspöki széknek: Mayer Antal dr., a nagyváradi püspöki kormányzó személyében.

Ismeretes az, hogy a konkordátum a nagyváradi és szatmári püspökségekre úgy intézkedik, hogy a jövőben azoknak egy közös püspökük lesz, azaz a konkordátum a két püspökség egyesítését rendeli el. A román kormány felfogása szerint tulajdonképpen nem is a két püspökség egyesítéséről van szó, hanem arról, hogy a nagyváradi püspökséget egyszerűen megszüntetik és a püspöki egyházmegyét átcsoportosítják a szatmári püspökség területéhez.

— A Vatikán, úgy látszik, tudomást szerzett arról, hogy a bukaresti illetékes körök így értelmezik a szatmári és nagyváradi püspökségek egyesítéséről szóló konkordátumi paragrafust és

éppen ezért nevezték ki most nagyváradi kanonokká a szentjobbi apátot, hogy ezzel is dokumentálják, hogy szó sincs a nagyváradi püspökség megszüntetéséről.

A római szentszék meghajolt a bukaresti kormány azon kívánságának, hogy eggyel apassza a katolikus püspökök számát, azonban

arra nézve sohasem tett ígéretet, hogy az ósrégi nagyváradi püspökséget megszüntesse.

Ha a konkordátumot ratifikálni fogják, akkor a két püspökség egy közös püspök vezetése alá kerül, azonban mindkét püspökség megtartja a káptalani hivatalait és intézményeit. Csupán personális unióban fog egyesülni a két püspökség. Ahogy a magyar király osztrák császár is volt, vagy hogy egy közelebbi példával éljek: ahogy Bratianu Vintila miniszterelnök és egyben pénzügyminiszter is, hasonlóképpen az új püspök nemcsak a szatmári, hanem a nagyváradi püspökség egyházi pásztora is lesz.

Most természetesen még csak azt a kérdést kellene eldönteni, hogy mikor fog bekövetkezni ez a perszonális unió alapon történő egyesítés. Mint tudjuk, ez csupán a konkordátum ratifikálása után történhetik meg. Ma még nem tudhatjuk, hogy a kormány tényleg hajlandó-e az őszi parlamenti szezonban elvégezni ezt a ratifikálást. Olyan-e a kormány helyzete, hogy kiteheti magát egy újabb válásháboru rémének? Egy azonban bizonyos, hogy Róma bizonyos türelmetlenséggel nézi, hogy a ratifikálás még mindig nem történt meg és

e türelmetlenségének adott kifejezést az új nagyváradi kanonok kinevezésével is.

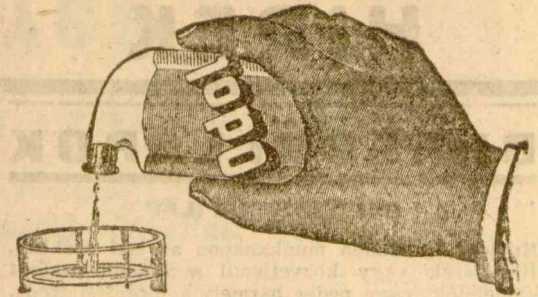
Ezt a kinevezést a kormány bizonyos figyelemztetésnek foghatja fel, hiszen Róma ugyanígy új püspököt is kinevezhetett volna

Szatmárra és ebben az esetben hosszú-hosszú időre megakadályozhatta volna a bukaresti kormány azon tervét, hogy a katolikus püspökök száma eggyel csökkenjen. De ez a figyelemztetés egyben arra is szolgált, hogy a bukaresti kormány ne feledkezzen meg arról, hogy az aláírt konkordátum bizonyos idő múlva elévülhet, ha azt nem ratifikálják.

Egy szélhámos egymillió nyolcszázert lejt csalt ki a brassómezei román parasztoktól

Két leány ellen elkövetett erőszakossággal is vádolják

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A brassói törvényszék első szekciója ma tárgyalta Cicero brailai biztosítási ügynök letartóztatási végzésének ügyét. A vádlott: Stefan Jonescu Cicero, a brailai Albina biztosítótársaság ügynöke, aki a jóhírnevű erdélyi Albina bank nevében végigjárta a brassómezei községeket s a román parasztokat, főképp parasztleányokat biztosításba ugratott. Az első biztosítási díjat felvette, de a biztosítottak soha kötvényt nem kaptak. Stefan Jonescu az

Meleg időben és porban
öblítsük szájunkat Odollal.

Albina-bank igazgatójának adta ki magát és oly hatalmas mértékben üzte ezt a szélhámos-ságot, hogy azzal

egymillió nyolcszázert lejt szerzett magának.

Ezenkívül volt ideje arra is, hogy a körutja alatt két falusi leány ellen erőszakot kövessen el. E két erőszakosság és az Albina bank nevével való visszaélésekkel elkövetett bűnökért indították meg ellene az eljárást.

Eltávolítják Fogarasmegye prefektusát

Az udvarhelyi prefektus érdekében küldöttség kereste fel Ducát

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt a belügyminisztériumban egy Fogaras-megyei küldöttség jelent meg, a mely súlyos vádak emelt Alexandrescu prefektus ellen, akivel kapcsolatban többek között azt is kifogásolják, hogy hivatali hatalmával visszaél. A minisztériumból nyert értesülésünk szerint a prefektust, amennyiben a vádak beigazolást nyernek, már a jövő hét elején menesztik állásából.

Ma délelőtt egy másik népes küldöttség is megjelent Minca Tódor képviselő vezetése alatt. A küldöttség előadta a belügyminiszternek, hogy Andreas György udvarhelyi prefektust igaztalanul vádolják azok, akik valami miatt ki akarják turni állásából. Jellemző

ezeknek az áskálódóknak a mentálitására, hogy a közbecsülésnek örvendő prefektus ellen felhozott legnagyobb vádjuk ez: barátságban van a magyarokkal.

— Kijelentem miniszter urnak, — mondotta Minca képviselő, — hogy mindaz, aki huzamosabb ideig él a magyarok között, kénytelen megszeretni őket. Én magam is így vagyok velük, s már nem is tagadom, hogy szeretem a magyarokat.

Hir szerint Duca minisztert nagyon meglepte a képviselő őszinte vallomása. Állítólag meg is hatódott, s ígéretet tett, hogy Andreas prefektusnak nem történik semmi baja azért, mert szereti a magyarokat.

Szterényi József súlyos kritikát mondott a Népszövetségen az utódállamok gazdasági magatartásáról

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A gazdasági főbizottságban báró Szterényi József a népszövetségi jelentéshez szólva, megállapítja, hogy az

egyes államokban még az elzárkózás szelleme uralkodik

hátrányára a népek között kívánatos gazdasági szolidaritásnak. A főtítkárságon tett hivatalos kormánynyilatkozatok és a tényleges helyzet között sajnálatos ellenmondások vannak. Magyarország volt az első, amely a népszövetség gazdasági elveit megvalósítandó, szakított a kötött gazdasági rendszerrel, ami az országra, mivel a környező államok nem követték a példáját, súlyos terheket eredményezett. Üdvözlí tehát a holland delegátust, hogy a be- és kiviteli tilalmi rendszer megszüntetéséről szóló egyezményt az összes államok ratifikálják. Ugyanígy ellentétek vannak a genfi tanácskozások és az egyes országok cselekedetei között az európai vámrendszer kiegyenlítése tekintetében. A népszövetség amaz intenciója, hogy a prohibítív vámrendszer enyhíttessék, irott malaszt. A vámok a legtöbb országban sem gazdasági, hanem állampénzügyi szempontból kezelik. Mialatt az iparvámokat kereskedelmi szempontokból szerződésekből mérséklük, addig az agrár-vámokat autonóm vámtarifákban emelik.

Mióta Magyarország a népszövetség gazdasági elveit érvényesíti, kereskedelmi mérlegének passzivitása rohamos és megdöbbentő, mert mások nem követik a példáját.

Ilyen körülmények között a bizottságnak

foglalkoznia kell a népszövetségi elvek gyakorlatban való érvényesítésének kérdésével.

Erős vita a hágai bíróságról.

Genf. A népszövetség jogi főbizottságában érdekes vita indult meg a svájci delegáció indítványáról, hogy többségi vagy egyhangu indítvány szükséges-e a hágai döntőbíróság szakvéleményének a kikéréséhez? Először Scialoja olasz szolt hozzá a kérdéshez. Szerinte szükségtelen és haszontalan mesterségesen felvetni ilyen kérdéseket? Van elég más nehéz kérdés, fölösleges jobbkat keresni. Hurst amerikaiak hasonló a véleménye. Ajánlta, hogy a svájciak vonják vissza a javaslatukat. A vitát legközelebb folytatják.

Kína megsértődött és ki akar lépni a Népszövetségből

Genf. A kínai delegáció táviratot intézett a nankingi kormányhoz, melyben, arra való hivatkozással, hogy Kínát nem választották be a tanácsba, a Népszövetségből való kilépését ajánlja.

Érvényesítették Tanczos Gábor javaslatát.

Genf. A leszerelési főbizottságban hosszabb vita után Tanczos magyar delegátus javaslatának megfelelően kimondták, hogy az egyezségokmány 15. pontjának negyedik bekezdése a kötelező döntőbíráskodásra vonatkozólag támogatást tartalmaz, melyet mielőbb mélyreható tanácskozás tárgyává tesznek. A bizottság egyébként részletes határozati javaslatot terjeszt elő a közgyűlésnek az egyes cikkek tanulmányozásáról.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

SEGITETT.

— Észrevette a tanító, hogy segitettem az iskolai dolgozatodnál?

— Igen, azt mondta, kizárt dolog, hogy egyedül csináltam azt a sok hibát.

— Terjed a tropikus láz Romániában. Bukaresti munkatársunk telefonálja: Az egészségügyi minisztérium jelentése szerint a tropikus láz, mely az elmúlt hónapokban tudvalegőleg tömegesen szedte áldozatait Görögországban, rohamosan terjed Romániában is. A „febra tropikalá“t minden kétséget kizárólag az Athénből érkező hajók hurcolják be. Constancában tegnapelőtt négy, Brailában tegnap öt beteget különítettek el.

— Az orosz flotta megkezdte a Fekete tengeren őszi hadgyakorlatát. Bukarestből telefonálja tudósítónk: Constanzából érkezett jelentések szerint az orosz flotta a Fekete tengeren megkezdte őszi hadgyakorlatát.

— Bulgária ötmillió font stabilizációs kölcsönt kapott. Genfből jelentik: A tanács hétfői ülésén véglegesen megszavazta Bulgáriának az öt millió font stabilizációs kölcsönt.

— Hósi halottakat találtak a megolvadt hó alatt. Klagenfurtból jelentik: A kanutsai Wolayersee területén a hó 12-én a havasokban az idei rendkívüli meleg miatt nagy olvadás következett be. Ezen a helyen hat katonai holttestét találták meg, akik valószínűleg azonosak az 1917. tavaszán lavina által eltemetett nyolcas vadászászlóalj katonáival. A holttesteket nagy részvét mellett vitték le a völgybe és Münchenben fogják eltemetni.

ASTRA APOLLO MOZGO

Ma kedden színház miatt csak két előadás lesz 5-7-ig és 7-9-ig utoljára fut az

Egy testvér önfeláldozása

(„A Schill brigád hősei“) című film.

Szerdán, csütörtökön műsortorlódás miatt csak két nap

„A mai lányok“

egy nagyvárosi erkölcsrajz lesz vetítve. A főszerepben Verebes Ernő, Elga Hink.

Péntektől—keddig

„Draga Maschina“

(A kormányzó szeretője) lesz vetítve. A filmben előforduló balalajka és énekszámokat a volt cári udvari karnagy Orloff professzor vezetése mellett az orosz tisztái és balalajka kórus énekli.

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el másit csak a Krbekné-féle Házicukrászat című könyvet. Ara 40— lej. Kapható mindenütt.

A Brassói Lapok hirdetései meghozzák a sikert!

Ajakir

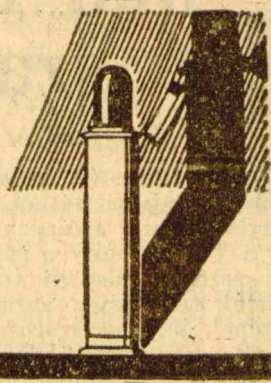
Az új Violet-féle ajakir nem közönséges „ruzs“, hanem ellentálló, tartós és ártalmatlan ajakir.

„A legkedveltebb, mert a leg-tartósabb“.

Lei 130 — elegáns, aranyozott tubusban; Lei 60 — tubus nélkül Kapható minden jobb illatszertárban és a Parfumeria Elitei-nél, București, Cal. Victoriei 39.

VIOLET

Paris, 29. Bd. des Italiens

A kommunista-szociálista ellentétről és a vörös segélyről vall Rozvány Jenő a hadbiróság előtt

„Lupu minisztert is állítsák hadbiróság elé“

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kommunista monsire-pőr kedd délelőtti tárgyalásán egyedül Rozvány Jenő nagyváradi ügyvédet hallgatták ki. Rozvány Jenő, akit lázítás és kommunista propaganda üzése címén tartóztatták le, románul, folyékonyan és választékosan beszél. Bátran tesz hitvallást politikai meggyőződése mellett s érdekes, hogy úgy az elnök, mint a hadbírák a legnagyobb figyelemmel hallgatják, holott Rozvány nyíltan jelenti ki, hogy meggyőződéses tagja a kommunista pártnak. Az ellen azonban ünneplésen tiltakozik, hogy akár ő, akár a pártja lázító, az ország békéjére veszélyes propagandát fejtett volna ki.

— A falusi és városi dolgozók pártja, — mondja, — épp olyan törvényes pártja az országnak, mint akár a nemzeti-parasztpárt, akár a liberális párt. Törvényes formák között vett részt a választásokon. Azért, mert valaki ennek a pártnak tagja, még nem állítható hadbiróság elé.

— Elismert pártnak mondja ön a falusi és a városi dolgozók blokkját? — kérdezi az elnök.

— Egyetlen romániai párt sem jogi szemlélyiség de erre nincs is szükség.

Mihelyt a központi választási iroda választási jelvényt ad valamelyik pártnak, az már elismerést jelent.

— Miért váltak el a szociálista párttól?

— Egészen 1920-ig a két párt együvé tartozott. Akkor nemzetközi kongresszust hívtak össze, amelyre magam is ki akartam utazni. A belügyminisztériumban egy félóra leforgása alatt megkaptam az engedélyt és az utlevelet. Alig hagytam el a minisztérium épületét, nyomban letartóztattak.

Rozvány folytatni akarja, de az elnök közbeszól:

— Jó, de miért szavazott ön a 3-ik internacionáléra?

— Mert ez az én meggyőződésem. Azt valom, hogy meg kell változtatni az eddigi termelési rendszert és az eddigi politikai irányt. Mi a tömegek érdekét tartjuk elsősorban szem előtt S itt vált el az utunk a szociálistáktól, akik nagyon hamar kezét fognak a polgári pártokkal. Többek között a világháború idején a háborús uszítók mellé állottak. S a csatatereken 15 millió ember pusztult el...

— Az általános vélemény az, hogy az önök pártja forradalmi uton akarja elérni céljait.

— Abban a pillanatban, mielőtt a blokk a parlamentárizmust elismerte küzdő fórumnak azzal, hogy maga is a választásokba bocsátkozott, már elvetette magát a forradalmi eszközöket. A Marzescu-féle törvény megszavazása óta a blokk semmit sem tett, ami ellenkezésben volna a törvény szellemével. Pártunkba mindenki beléphet, aki programunkat elfogadja, még a liberálisok is.

— Mondja, — szakítja félbe újra az elnök — mi van a vörös segélyakcióval?

— Nem tudok róla semmit. Gembák ugyan a legelső kiballgatásokon úgy tüntettek fel a dolgot, mintha én irányítanám a segélyek kiosztását, ezt azonban később visszavonta. Hogy miért vallott az első alkalommal ellene, azt nem kell magyaráznom. Ugy vallott, hogy tetsződjék a vallató hatóságoknak, amelyek nem éppen keztüös kézzel hallgatták ki a letartóztatottakat. Am, ha részem volna is a segélyakcióban, akkor sem követtem volna el semmi törvénybe ütközöt. Az akció alaptétele úgy szól, hogy segélyezni kell mindenkit, aki elsősorban segélyezésre szorul. Nem szorultak-e legelsősorban segélyre, akiket minden ok nélkül letartóztattak?

Az ügyész mindaddig szótlanul hallgatta a vallomást, most azonban közbeszól:

— Ugy a vörös segélyakció, mint a falusi és városi dolgozók blokkja burkoltan kommunista agitációt üz. Azt követeli ez a párt, hogy Románia ismerje el az orosz szovjetet, oszlassa fel a hadbíróságokat, pacifizálja a hadsereget, stb. stb. Mindez nyilvánvalóan kommunista törekvés.

— Ha ez az ország biztonsága elleni vétek, válaszol Rozvány, —

ugy tessék hadbiróság elé állítani Lupu minisztert is.

mert ő is sürgette a szovjet elismerését.

Husz perces szünet után azt a vádat tisztázta Rozvány, hogy ő egy küldöttség élén betört a nagyváradi szubprefekturára. Elmondja, hogy valóban vezetett küldöttséget a szubprefektúshoz, akinek előadta a párt sérelmeit, és barátságos kézforással váltak el. Néhány óra múlva letartóztatták politikai ellenségei, a liberálisok kívánságára.

Rozvány vallomása kerekén négy és fél órát tartott. A tárgyalás keddi napja ezzel is fejeződött.

— Bukarest—Nagyvárad között csak akkor lesz villámvonat, ha kicserélik az összes sineket. Bukarestből jelentik: A Bukarest—csernovitzai villámvonat vasárnap tette meg először útját és menetrendszerűen 9 óra alatt futotta be a két város közötti távolságot, ami az eddigi 16 órával szemben 7 óra időmegtakarítást jelent. A vonaton Teodorescu vasuti vezérigazgató nyilatkozott az újságíróknak és bejelentette, hogy legközelebb Bukarest—Kisenev között is villámvonatot állítanak be. A harmadik vonal a Bukarest—nagyváradi lesz, azonban csak akkor, ha a szakaszon az erősen megrongálódott sineket kicserélik. Reméljük tehát, hogy 25—30 év múlva lesz majd jó összeköttetés Erdély és a főváros között.

Megbízható precíz magyar, román, német franczia

fordításokat és beadványokat vállal brassói fordítási iroda. Megbízásokat a kiadóhivatal továbbít.

SPORT

Fizessük-e tovább az olimpiai adót?

A napokban olyan hírek terjedtek el, hogy a Bukarestben székelő központi sportszövetség, a hírhedt FSSR, arról értesítette a kerületeket, hogy az öt évvel ezelőtt bevezetett ugynevezett olimpiai adót ezentúl is szedjék be minden verseny és mérkőzéslátogatótól.

A hír hihetetlen meglepetést okozott egész Erdélyben. Hisz olyan élénken él minden sportbarát emlékében az amszterdami kirándulás minden keserűsége. Olyan jól tudja mindenki, hogy négy év alatt az egy és öt lejek százezrei usztak el mellékesatornákon és hogy abból is, ami megmaradt, mindenre telt, csak az atlétákra nem. Mindezt nagyon jól tudja mindenki, s épp ezért nagy feltűnést keltett az a nagy bátorság, amellyel az FSSR elhatározta, hogy továbbra is fenntartja ezt a jól jövedelmező intézményt.

Egyik kolozsvári laptársunk tényként hozta, hogy az FSSR valóban döntött ebben a nagyjelentőségű kérdésben. Mi kérdést intéztünk a központi pénzügyi bizottság elnökéhez, aki kijelentette, hogy ő nem tud arról, hogy az FSSR ebben az irányban tett-e valamit, vagy sem. A központ nem is tehet egy lépést sem pénzügyi kérdésekben a pénzügyi bizottság nélkül. Erről a nagyjelentőségű határozatról mit sem tud az elnök s a kolozsvári lap hír-adása tévedésen alapul.

Más forrásból tudtuk meg azt, hogy Bukarestben valóban történt intézkedés az olimpiai adó további fenntartása érdekében. A munténiai (Bukarest) kerület gyűlésén történt, hogy elhatározták az olimpiai adó további beszedését, de ez csak az illető kerületre nézve szól. Vagyis Bukarestben minden labdarúgómérkőzés, atlétikai verseny, stb. látogatója újból ráfizet a jegyre egy lejt.

Értesülésünk szerint a bukarestiek felszólítják az összes kerületeket, hogy kövessék az ő példájukat és folytassák ok is azt, amit négy éven át jobb ügyhöz méltó szorgalommal végeztek. A hivatalos sportvilág, a Gazeta Sporturilor is megüti a nagydobot, hogy tovább kell fizetni az adót, mert ezt a romániai sport érdeke így kívánja és hogy nem kell a magyar sajtónak a román sport ellen indított hadjáratát komolyan venni és hogy a romániai sportot a legközelebbi, los-angelesi olimpiászon is képviselnie kell.

Mindez szép a bukaresti kerülettől és a hivatalos laptól, szép, hogy emyire a szívükön viselik a sport jobb sorsra érdemes ügyét. De mi mégis azt mondjuk, hogy hangzatos jelszavakkal többé nem lehet behuzni az erdélyi sportközönséget abba, hogy egy és öt lejeket fizessen olyan célra, amelyet mindenre fordítottak, csak arra nem, amire rendeltette volt.

Az erdélyi sportközönség nem fizet egy banit sem a legközelebbi olimpiászon való részvételre, amely amugy is teljesen illuzórikus. Nem fizet, mert az 1924-es és 1928-as olimpiások eléggé megtanították arra, hogy a román sport soha és sehol nem volt méltóképp képviselve, csupán a vezetők, de ezek is Amszterdam helyett Párisban, Colombes helyett az olasz tengerparton. Az erdélyi közönség többé nem segíti elő senki kéjutazását, sem azt, hogy az atléták az itthoni jólét helyett a távolban nélkülözzenek és nem járul hozzá ahhoz, hogy az atléták a világ szemeláttára égjenek le, amikor idehaza is eléggé leégnek.

Az erdélyi közönség tudja, hogy sok százezres folyt be az olimpiai kiküldetésre, de még mindig nem tudja, hogy hová folytak el a pénzek. Mi, sajnos, hozzá vagyunk szoktatva ahhoz, hogy lássuk, mire is fordítják a közpénzeket és így természetes, hogy égő vágy lo-

hog bennünk, végignézni azt a számsort, amely a befolyt és kiadott összegeket tartalmazza. — Egy kis mérleget szeretnénk látni, amely az anyagiak felől tájékoztat. Ha már az erkölcsi mérleget ismerjük, amely hatalmas deficittel végződött, lássuk az anyagit is.

Addig, amíg az erdélyi közönség nem tudja, hogy mire fordították az ő pénzét, addig nem fizet olimpiai adót. Nem fizet, mert tudja, hogy kár minden baniért, amely a panamától büzös fővárosba ömlik.

A munténiai kerület és a hivatalos lap óhajta jámbor óhaj marad. Bukarest fizet-

Október 6-án és 7-én rendezik meg az országos atlétikai bajnokság versenyeit

Bukaresti jelentés szerint Románia atlétikai bajnoki versenyeit Bukarestben, október 6-án, szombaton és 7-én, vasárnap rendezik a központi atlétikai bizottság, a munténiai kerület segítségével.

verseny részletes programja a következő:

Október 6-án délután 2 órákor: 100 m. előfutamok, kalapácsvetés, távugrás, 400 m. elő-

↑ *Vasárnap Brasovia*—BMTE bajnoki mérkőzés. A bajnoki szezon teljes erővel megindult. A heti program legérdekesebb bajnoki mérkőzése vasárnap a Brasovia pályán fog lezárni, ahol a Brasovia és a BMTE találkoznak, előreláthatólag izgalmas, érdekes játékban.

↓ *Ujabb rekordokat javítottak Bukarestben*. Az ONEF pályán tartott atlétikai versenyek újabb román rekordokat hoztak. Hârjeu a 60 méteres futás rekordját javította 6.9 mp.-ről 6.7 mp.-re. (Világrekord 6.6 mp., Rác, ma-

★ *A CFR személyzet figyelme*. Az államvasutak személyzetének tudomására hoztuk, hogy f. é. szeptember 18—28 között a bukaresti „Câslariu et Dobrescu” ruhagyár szabói — amely cég a CFR vezérigazgatóság által rendezett és a 14-ik brassói kerületi felügyelőség által jóváhagyott pályázatot elnyerte, — a brassói felügyelőség összes állomásait meg fogják látogatni, hogy a személyzetről mértéket vegyenek a cégnél megrendelt ruhák részére. — A ruhák hivatalosan megállapított árban készülnek, amely ár 400—500 lejjel olcsóbb, mint bármely más szabóságé, vagyis lej 2644 az A. csoportnál, lej 2135 a B. csoportnál és lej 1335 a C. csoportnál. Felkérjük a CFR személyzetét, hogy a szabóktól cégünk igazgatóit kérjük, esetleg a ruhamodellek fényképeit is, hogy lássák azt, hogy cégünk a „Carpați” és „Cernăuți” expresszvonatok személyzetének milyen ruhákat szállított. Ugyisint kérhetnek szövet, bélsz. stb. mintákat, amelyeket a szabók azonnal és mindenkinek megküldeni kötelesek. Câslariu et Dobrescu cég.

— Gyomor és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítsa az emésztés útjait. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Ócska sárga rezet vásárol

minden mennyiséget

„Runomi” fémágyár

R176

Brassó, Vasut-u. 37-39

sen, hiszen ugyanis ott folyik szét a befolyt pénz. Ott nem tűnik fel egy pár százezereske eltűnése, ott nincsenek hozzá szokva az emberek a nyilvános elszámoláshoz.

De Erdélybe hiába jön majd a pénz, fizetni kell! Itt nem lesz ember, aki újra hajlandó kéjutazást elősegíteni az olimpiászra szánt lejeivel.

Székely Géza

futamok, magasugrás helyből, 110 m. gát előfutamok, 400 m. előfutamok, súlydobás, 200 m. előfutamok, magasugrás, 800 m., 4x100 m. staféta.

Október 7-én délután 2 órákor: 400 m. gát döntő, rudugrás, 100 m. középfutam, gerelydobás, 10.000 m. döntő, diszkoszdobás, 200 m. döntő, 110 m. gát döntő, 1500 m., 400 m. döntő, hármassugárs, olimpiai staféta.

gyar). A Sportul Studentesc a 4x400 méteres staféta rekordját javította meg. A rekordot a brassói Olympia tartotta 3 perc 50.8 mp. idővel, amelyet a tavasszal értek el. Az új rekord ideje 3 perc 46.4 mp. és az Eliniski—Angelescu—Popovici—Vasilescu csapat érte el. A Stadiu Roman a 4x1500 méteres stafétának az AAC által 18 perc 44.4 mp. idővel tartott rekordját adta át a multnak. A Janculescu—Marinescu—Nacea—Sârbu csapat 18 perc 42 mp.-re javította a rekordot.

ARLEJTÉSI HIRDETÉMÉNY.

A brassói rom. kath. egyházközség a postaréti temetőben új temetőri házat akar építtetni. Mindazok, kik a munkát vállalni óhajtják, felhivatnak, hogy ajánlataikat folyó hó 25-ig a plébánia hivatalában nyújtsák be. Ajánlatok tehetőek külön-külön az egyes munkákra, vagy együttesen az egész épületra. Tervek és munkaelőirányzat megtekinthetők a plébánia hivatalában.

Brassó, 1928. szeptember 17.

Dr. Péter Antal plébános.

Temesvári részvénytársaság keres

könyvelőt (nőt) pénztárnokot (nőt)

kik 300,000 lej tőke felett rendelkeznek. Írásbeli ajánlatok „Kedvező feltételek Rbt. 1575” jelű alá Rudolf Mosse S. A. hirdetői iroda címére Timișoara 1, Strada Mercy 2. alá kéretnek

TANULJATOK

románul, franciául, angolul, németül, olaszul, nyelv-
tant, társalgást, irodalmat, kereskedelmi levelezés.
Egyenkénti és csoport tanítás bármikor, urak e-
hölgyek részére. Speciális könyvelés, helyesírás és
gépírási-tanítás (50 írógép) Német és román gyors-
írás, vidékiek részére levelezés útján

Beiratkozások naponta. Ingyen prospectusok.

Berlitz-iskola,

București, Strada Sărăndar 41.
Telefon 64—98. Egész nyáron át nyitva.

Szépség — fiatalalság titka

az arcbőr helyes ápolása. Ez pedig csak kizárólagosan a világhírű
„Méria Szeplő krém”-mel érhető el. Száraz és zsíros krém
ára 35 lej Puder 20 és 35, szappan

18 lej Postán is megrendelhető! 150 lejnél portó-
mentes szétküldés. Mindenütt kapható. Főlerakat Császár-gyógyszertár, Tg.-Murus.
A csodás „Amerikai HAJFESTÉK” minden színben kapható. Ára 60 Lei.

AZ ERDE YIFK FIGYELMÉRE!

Felhívjuk a figyelmét, hogy a közismert e söröngu éttermünkkel kapcsolatban (az emeleti helységünkben)
egy teljesen elkülönített „VEGETARIUS-ÉTTERMET” rendeztünk be,
mely a városban az egyedüli VEGETARIUS KÖNYH, ahol tisztán ve-etárius és vitamin tartalmu ételket szolgálunk fel

Modern berendezés! Olcsó árak! Pontos kiszolgálás

R. Saur utul GROSSMANN București, Str. Domnița Anastasia 10

HIGIENIKUS ES EGESZSÉGES!

KÖZGAZDASÁG

Az esedékes adókat könnyörtelenül behajtják

Október 1-től késedelmi kamatot kell fizetni az elmaradt adók után

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fővárosi pénzügyigazgatóság ma egy rendkívül érdekes és jellemző rendeletet adott ki az adóbeszedőknek, akiket arra utasít, hogy bezárólag

november 1-ig az összes tavalyról elmaradt, valamint az összes idén esedékes adókat könnyörtelenül hajtsák be.

Mindazok, akik október 1-ig nem fizetik be összes adóikat, az elmaradt összegek után kilenc százalékos késedelmi kamatot fizetnek.

Ez a rendelet Erdély szempontjából azért figyelemreméltó, mert valószínűleg egy pénzügyminisztériumi utasítás végrehajtásáról van szó, s ebben az esetben az új rendszabályt nemcsak Bukarestben, hanem Erdély többi részeiben is életbe fogják léptetni.

A bukaresti élelmiszerkereskedők titkos trösztöt alapítottak és állandóan emelik az árakat

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Lupta mai számában szenzációs cikket közöl arról a titkos trösztéről, melyet az árak állandó emelésére alakítottak meg a bukaresti élelmiszerárusok. A Lupta kifejti, hogy az árak az 1916-os év áraival szemben átlagosan ötvenöt százalékos, ami meg is felel a viszonyoknak. Azonban az élelmiszerek árai a bérestandardot hetvenszeresen is felülmulják, amire a közgazdászok semmi elfogadható okot nem tudnak találni. Azonban a tudományos kutatások feleslegesek, mert a bukaresti drágaság magyarázata igen egyszerű:

a főváros élelmiszerárusai titkos trösztöt alakítottak az árak állandó emelésére.

A Lupta ezekután kifejti, hogy Bukarestben az élel-

miszerpiacon minden husvét alkalmával 12—20 százalékos drágulás áll elő, ez az emelkedés azonban az ünnepek után fokozatosan visszazsál. Az idei emelkedés 20 százalékos volt, az árak azonban mai napig sem szállottak vissza, sőt lassan-lassan még emelkedtek is. Az ok: titkos tröszt utasítást adott az árnyó fenntartására.

Ezután a lap bejelenti, hogy következő számban a tröszt összes kulissza ügyeit is le fogja leplezni.

A brassói mezőgazdasági kamara felkéri a szept. 16—19 közt tartott mezőgazdasági-haszonállati kiállításán díjazott kiállítókat, hogy a prémiumok személyes átvétele végett a Gewerbeverein termében, szerdán, f. hó 19-én jelentkezni szíveskedjenek.

ugyan arra jött két növendék, a Cserey-lány s egy másik növendék, bizonyos Neumann Helén. — De Madár nem volt velük. Előre köszöntem nekik, mert egyedül voltak.

Ebben nem találhatok semmit, ha két lány növendék egészségügyi okokból sétál.

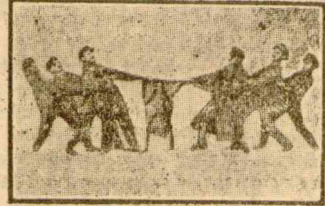
November 17. Nagy izgalom van közöttünk, a tanári karban, az egész városban. A történelem tanár, szerencsétlen fiatalember, beadta lemondását.

Kilenckor tudtam meg a hírt, az első óra után. Az igazgató rövid konferenciát hívott egybe és közölte velünk a hírt. Az igazgató magán kívül volt. Sápadt volt és hebegve beszélt. Egy levelet mutatott nekünk, amelyben a történelemtanár közli vele a lemondását — egy kva-li-fi-kál-ha-fat-lan levelet, ahogy az igazgató izgatottan mondta, amiben sértésekkel illeti az igazgatót, a tanári kart s az egész rendszert. — Miféle rendszert? — kiabálta fehé ajakkal az igazgató. — Kérdem az urakat, miféle rendszert? Azt a rendszert talán, ami, beismerem, a maga tulságos enyhességével és kollegiális érzésével odáig engedte fejlődni a dolgokat, hogy a tanári karban, igenis, uraim, a tanári karban, ebben a magas testületben, a melynek szerencsés vagyok igazgatója és feje, főnöke, lehetni — (az igazgató minden szónál jobban kiegyenesedett) — hogy ebben a testületben felülről te fejt a lázadás szelleme. Igen, a lázadás szelleme! Gondolják meg, uraim! Hová vezet ez? Én a legmagasabb minisztérium akarataiból az önök főnöke vagyok...

Az igazgató itt megakadt. Többen bólogattak. Azon vettem észre magam, hogy óvatosan, kétszer, én is bólintok a fejemen. Az igazgató észrevette, hogy a hang, amit megütött, tulmagas. Nem bírta a fokozást. Mintha ezt mondta volna: — Én isten kegyelméből, az önök apostoli főnöke... — Ez jutott eszembe s össze kellett szedni magam, hogy nevetni ne kezdjek. Mérgesen és felháborodottan néztem magam elé, mert féltem, hogy nevetni kezdek.

— Azt írja, — folytatta az igazgató — a megtévedett kollégánk, hogy emberi méltóságán ejtettem gyalázatot. En. kérem. én? En ejtettem gyalázatot az ő emberi méltóságán! És mivel? (Köhögött és krakogott). Mert atyai jóindulattal figyelmeztettem, hogy dorbézolt, s későn jött az órára? Nem jogom ez? Nem kötelességem ez? Kérem az urakat, feleljenek önök. Feleljenek megtévedett kollégáknak. He? Hogy azt mondja... egyidejűleg az egész tanári kar nevében feliratot készített a minisztériumhoz, amiben bejelenti, hogy én a tanárimmal bíraskodva bánok — ezzel a szóval, kérem, bíraskodva — s spiclirendszer honosítottam meg az intézetben. Ez spiclirendszer? Hogy Kudlicsek referál nekem? Nem kell-e nekem mindent tudnom, ami az intézet falai között és különben is történik? Ki a felelős? A miniszterhez megy árulkodni? Egy tanár az igazgatója ellen? Ez, kérem, ez...

(Folytatása következik.)

„REZISTENCA“

konfekció gyár

Központ: BUCUREȘTI, C Văcărești 135.

TELEFON 45-92.

Fiókok: București, Str. Selari 9.

Déva, Str. Reg. Maria 20.

Brassó, Lensor 30.

A Brassóban, Lensor 30. sz. alatti fiókunk megnyitása alkalmából áruinkat rendkívül olcsó árban árusítjuk. És pedig:

Gyermek öltöny	— —	Lei 250
Iskolai egyenruha	— —	850
Gyermek ruha	— —	425
Férfi öltöny, cérna	— —	450
szövet	— —	1100
Férfi felöltő	— —	1700
télikabát	— —	1200
Női kabátok	— —	1100

Raktáron tartunk szöveteket és mindentéle egyéb férfi ruházati cikket, amelyeknek árai minden

versenyen felül állanak.

Kérjük szíves látogatását, amely alkalommal meggyőződést szerezhet előnyös árainkról és kiváló minőségű áruinkról

Pártfogást kér:

Az igazgatóság.

Minden ember életét a csillagok irányítják! Azt a tudományt, ami alapján a születése pillanatában uralkodó csillagképek — az életet kiszámítjuk, — Astrofogiának hívjuk,

HOMES FAY

astrológus

a kiváló arab csillagász minden nyelven beszél, rövid ideig fogad Brassó, Hosszu-utca 52. sz. alatt. Kizárólag tudományos alapon analizálja önt, életsorsát fejt meg, visszanez a múltjába és vázolja a jövőt! A legjobb élettanácsadó!

SZÉKREKEDÉSNÉL

a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült MIRATON PASZTILLÁK fájdalom nélkül könnyebbítik meg a belek működését.

Jó kereseti lehetőség

Csomagoló osztályunk 14 éven felüli, tiszta lányokat

alkalmaz

„HESS“ R. T., GÁCSMAJOR 3.

FOGAINKAT
KIZÁRÓLAG
EZEN

3 SZÁJVIZZEL
SZAPPANNAL
ÉS FOGPASZTÁVAL APOLJUK

LEGRAIN

